

Horvát kitüntetések magyar állampolgároknak

A Horvát Köztársaság Nagykövetségén Magyarország, valamint a magyarországi horvátok társadalmi és kulturális életének jeles képviselői meghívásával február 7-én bensőséges kitüntetési ünnepséget tartottak. **Kalmár Ferenc** Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos, **Hepp Mihály** horvát nemzetiségi szószóló és – **Kolinda Grabar-Kitarović** asszony, a Horvát Köztársaság elnöke megbízásából – **Mladen Andrić**, Horvátország budapesti nagykövete adott át elismeréseket magyar állampolgároknak.

Kolinda Grabar-Kitarović horvát köztársasági elnök magas rangú kitüntetéseket adományozott azoknak a kiváló magyar állampolgároknak, tekintélyes értelmiségieknek, akik tevékenységükkel jelentős mértékben építették a Horvát- és Magyarország, illetve a horvátok s a magyarok közötti politikai, kulturális és tudományos kapcsolatokat. **Veszely Jelena** képzőművész, **Firtl Mátyás** országgyűlési képviselő, **prof. dr. Gadányi Károly** nyugalmazott rektor, **dr. Hóvári János** nagykövet és **dr. Kiss Gy. Csaba** irodalomtörténész a Hrvatski Pleter (Horvát Hármason) Érdemrendet vehette át. **Lőkös István** akadémikusnak a kultúra művelésének és ápolásának elismeréséért járó legmagasabb horvát állami kitüntetést, a **Marko Marulić** arcképével díszített Hajnalcsillag Érdemrendet ítéltek oda, ő azonban egészségi állapota miatt nem tudott megjelenni, így azt egy későbbi alkalommal veszi majd át.

Lőkös István

Magyar irodalomtörténész, szlavista, nyugalmazott egyetemi tanár, az irodalomtudomány doktora. A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Bizottságának tagja, a Horvát Tudományos és Művészeti Akadémia levelező tagja. Horvát és magyar nyelven harminc műve jelent meg. Tudományos munkásságának túlnyomó részét a horvát és a magyar irodalom szövevényes kapcsolatainak szentelte, írásait tanulmányok, kritikák, esszék, cikkek, szerzői kötetek és fordítások formájában tette közzé. Ő volt az első, aki magyar nyelven megírta a horvát irodalom történetét, s magyarra fordította **Marko Marulić** Judita és Suzana című műveit. Írt a horvát irodalom nagyjairól, **Miroslav Krležáról**, **Ksaver Sandor Đalskiről** és **Anton Gustav Matošról** is. Három ízben ítéltek neki a Horvát Írószövetség **Davidias-díját**, 2003-ban pedig a horvát kultúra nemzetközi népszerűsítéséért az **INA Díjat** is elnyerte.

Veszely Jelena

Horvát és szlovák gyökerekkel is rendelkező magyar képzőművész, **Ivan Meštrović** horvát szobrászművész legidősebb élő tanítványa. Habár 1948-ban végleg elhagyta Horvátországot, továbbra is eleven emlékeket őriz a múlt század 30-as és 40-es éveinek horvát művészeiről és közéleti személyiségeiről. Hosszú és gazdag pályafutása során számos nagyméretű szobrot alkotott, amelyek Magyarország szerte a köztéren díszítik. Később a kisplasztikák

váltak kedvenceivé, melyek témája legtöbbször a család. Különleges művészi alkotásai az 1970-es években varrógéppel készített cernagrafikák, de portréi révén is közismert. Jeles személyiségekről készített akvarelleket és bronz domborműveket. Művészete, kiállításai és egész élete hidat képez a két ország s a két nép kultúrája között.

(A BARÁTSÁG 2017/6. számában mutattuk be őt és munkásságát – a szerk.)

Firtl Mátyás

Több éve a Magyar Országgyűlés képviselője. Jelenleg az Interparlamentáris Unió Magyar Nemzeti Csoportján belül a Magyar-Horvát Baráti Tagozat, valamint a Magyar-Délkelet-Európai Baráti Tagozatok csoportjának elnöke. Burgenlandi (gradistyei horvátként) eddigi politikai és társadalmi munkája során folyamatosan a horvát-magyar kétoldalú kapcsolatok előmozdítása érdekében tevékenykedett. A magyar törvényhozás egyedüli horvát származású, szavazati joggal rendelkező képviselője.

Prof. dr. Gadányi Károly

Pályafutása során több mint kétszáz szlavisztikai-kroatisztikai tudományos cikket és munkát jelentetett meg, egyike a legkiemelkedőbb magyarországi kroatisztáknak. Több évig volt a szombathelyi szlavisztikai tanszék vezetője, valamint más magyarországi és horvátországi egyetemeken állandó illetve vendégtanára. Nyugdíjba vonulása előtt a Szarvária Egyetemi Központ rektora, majd elnök-rektorhelyettese volt. A Magyar Tudományos Akadémia doktora. Tagja volt a Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszéke alapító bizottságának. Jótékonyági tevékenységet is folytat: szülőhelyén a nevét viselő alapítvánnyal tehetséges diákoknak nyújt anyagi segítséget. Aktívan részt vesz Zrínyi Miklós örökségének ápolásában.

Dr. Hóvári János

Sikeres diplomata és tudós, a nemzetközi kapcsolatok kiváló ismerője. 2016 elején nevezték ki a Zrínyi Miklós – Szigetvár 1566 Emlékév Emlékbizottság elnökévé. Az említett esztendő folyamán teljesen ennek a projektnek szentelte magát. Nagyban hozzájárult az emlékévk keretében szervezett programok rendkívül sikeres megvalósításához, valamint a horvát és a magyar nép között, a közös történelmen és kulturális örökségen alapuló baráti, jószomszédi

A díjazottak Mladen Andrić, Kalmár Ferenc és Hepp Mihály társaságában

A szerző felvételei

viszonyok további elmélyítéséhez. Az emlékvé szigetvári központi rendezvényének fő szervezője volt. Jelentős segítséget nyújtott az Eszéki Nemzeti Színház vendégszerepléséhez a Magyar Állami Operaházban, ahol Nikola Šubić Zrinski című horvát nemzeti operáját mutatták be.

Dr. Kiss Gy. Csaba

József Attila-díjas irodalom- és művelődéstörténész, az MTA doktora, a Magyar Írószövetség tagja. Egyéb felsőoktatási intézmények mellett a Zágrábi Egyetem Bölcsészettudományi Kara Hungarológiai Tanszékén volt vendégtanár. Több, a horvát-magyar kapcsolatokkal foglalkozó nemzetközi szimpózium szervezője és résztvevője volt. A magyar-horvát kapcsolatok elkötelezett híve és kutatója. Önálló művei közül kiemeljük a Közép-Európa, nemzetek, kisebbségek; Nálunk és szomszéd nemzeteknél; Ariadné avagy bolyongások könyve; Nemzetek és előítéletek; Esszék, tanulmányok az Adriától a Balti-tengerig és a Budapest – Zágráb. Oda-vissza című köteteket. Fontos kötetek szerkesztésében is részt vett, ilyen például a Croato-Hungarica (Évkönyv: a

magyar-horvát államközösség 900 éve alkalmából), illetve az önállóan szerkesztett Fiume és a magyar kultúra, Magyar írók az Adrián, valamint az Adriai képek című gyűjtemény. A Zágrábi Egyetem Hungarológiai Tanszékének tanáraként megtanult, s folyékonyan beszél horvátul. Írásaival és tevékenységével jelentősen hozzájárult a két nép kulturális közeledéséhez.

Gohér Krisztina

